

EUROPEAN
PUBLIC
PROSECUTOR'S
OFFICE

Eiropas Prokuratūras
loma krāpšanas
apkaršanā

Here

to protect

EU taxpayers'

money from

criminals

Eiropas Prokuratūras izveide

Pamatojoties uz 2017. gada 12. oktobra Padomes Regulu (ES) 2017/1939, ar ko īsteno ciešāku sadarbību Eiropas Prokuratūras (EPPO) izveidei (Regula), tika izveidota un **2021. gada 1. jūnijā** darbu uzsāka Eiropas Prokuratūra.

Eiropas Prokuratūra ir **neatkarīga** Eiropas Savienības iestāde, kura atbild par tādu noziegumu **izmeklēšanu**, kas skar ES finanšu intereses un kas ir paredzēti PIF direktīvā, kā arī par šādu noziegumu **kriminālvajāšanu** un **apsūdzības uzturēšanu tiesā**.

Eiropas Prokuratūras kompetence

- ar ES fondu līdzfinansējuma saņemšanu saistītas krāpšanas gadījumi (kur radītais kaitējums ir **vismaz 10 000 EUR**)
- ar PVN saistīti pārrobežu krāpšanas gadījumi (kur kopējais kaitējums ir **vismaz 10 miljoni EUR**)
- **ar šādu krāpšanu saistīta** korupcija, līdzekļu nelikumīga piesavināšanās un noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācija

Sadarbība

ES fondu līdzfinansēto projektu **uzraugošajām iestādēm ir pienākums ziņot** par jebkādu noziedzīgu rīcību, kas varētu būt EPPO kompetencē

Lauku atbalsta dienests

Centrālā finanšu un
līgumu aģentūra

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Finanšu ministrija

Labklājības ministrija

Iekšlietu ministrija

Krāpšana

Ietver

- nepatiesu informāciju
- viltotus dokumentus
- informācijas slēpšanu
- līdzekļu neatbilstošu izlietošanu

PIF direktīvas izpratnē *krāpšana*¹ ir:

- kļūdainu, neprecīzu vai nepilnīgu paziņojumu vai dokumentu izmantošana vai iesniegšana, kā rezultātā notiek līdzekļu vai aktīvu nelikumīga piesavināšanās vai to nelikumīga ieturēšana no Savienības budžeta vai budžetiem, ko pārvalda Savienība vai kas tiek pārvaldīti tās uzdevumā;
- informācijas neizpaušana, ar ko tiek pārkāptas īpašas saistības, radot tādas pašas sekas; vai
- šādu līdzekļu vai aktīvu nepareiza izmantošana, kas neatbilst mērķiem, kuriem tie tika sākotnēji piešķirti.

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2017/1371 (2017.gada 5.jūlijs) par cīņu pret krāpšanu, kas skar Savienības finanšu intereses, izmantojot krimināltiesības, 3.panta 2.punkta a) un b) apakšpunkts

Krāpšanas tipoloģijas ES fondu lietās

- Informācijas falsificēšana, lai kvalificētos atbalsta kritērijiem
- Nav piegādātas preces/pakalpojumi
- Dokumentu viltošana
- Apzināta neattiecināmu izdevumu pieprasīšana
- Interēšu konflikts
- Sarunāts iepirkums
- Neatļauta vai viltota apakšlīguma slēgšana
- Nepamatots sadārdzinājums
- Dubults finansējums
- Plaģiāts

Identifying Patterns of Fraud with EU Funds under Shared Management - Similarities and Differences between Member States, Policy Department for Budgetary Affairs Directorate-General for Internal Policies, European Parliament, PE 702.671– January 2022

Tipoloģijas

EPPO Latvijas biroja kriminālprocesos

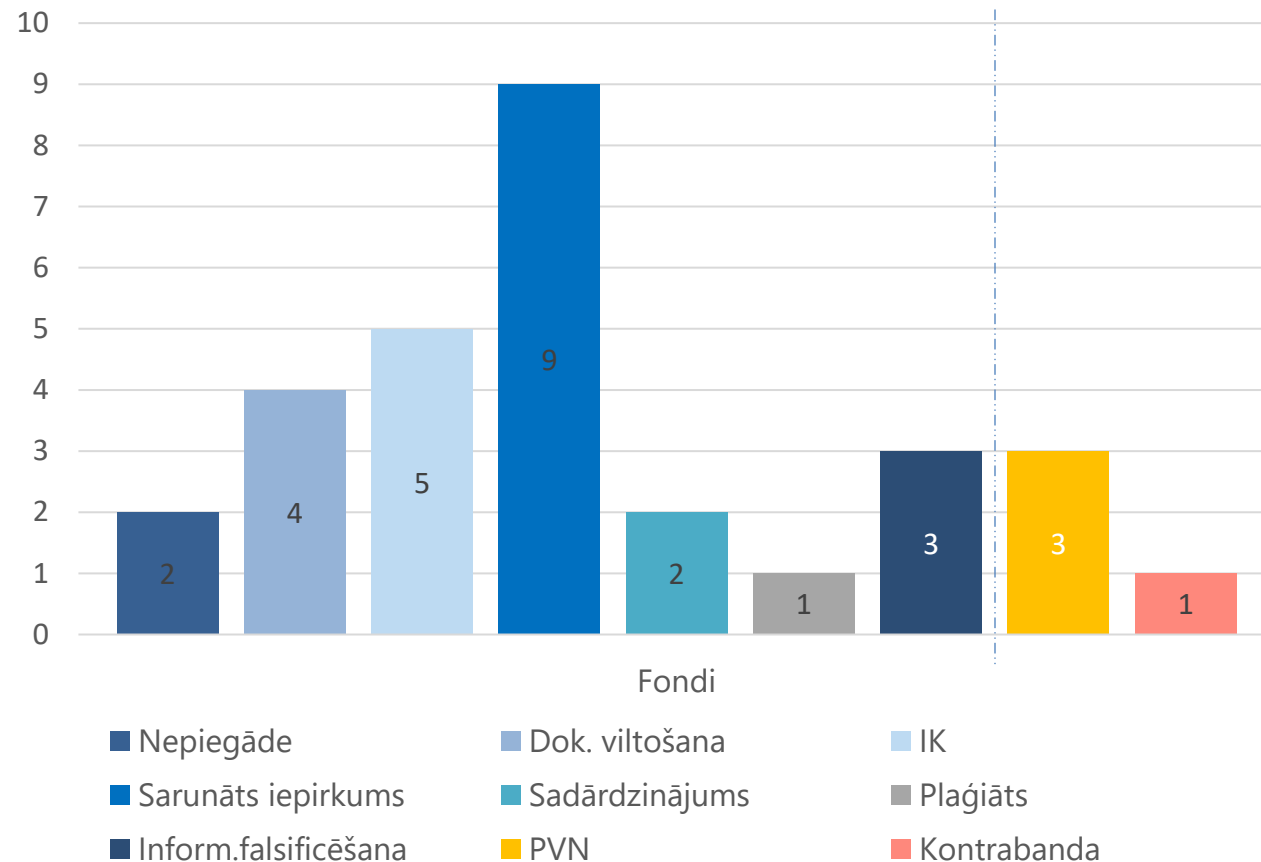
Krāpšana:

1. Informācijas falsificēšana, lai kvalificētos atbalsta kritērijiem
2. Nav piegādātas preces/pakalpojumi
3. Dokumentu viltošana
4. Interesešu konflikts
5. Sarunāts iepirkums
6. Neatļauta vai viltota apakšlīguma slēgšana
7. Nepamatots sadārdzinājums
8. Plaģiāts

PVN krāpšana

Kontrabanda

Tipoloģija kriminālprocesos 2022. gadā

Interesešu konflikts

Veidi:

- *radniecība*
- *darba attiecības*
- *juridiskās personas dalībnieks*
- *patiesais labuma guvējs*

Kad interesešu konflikts var kļūt par kriminālsodāmu rīcību

- pretendents/pasūtītājs apzinās interesešu konflikta esamību

UN

- interesešu konflikts tiek slēpts no pasūtītāja/uzraugošās iestādes

LAI

- nepamatoti uzvarētu iepirkumā un iegūtu publisko finansējumu

Sarunāts iepirkums

Veidi:

- pretendentiem ar pasūtītāju
- pretendentiem savā starpā

Kas ir atļauts

- saziņa ar pasūtītāju par neskaidriem jautājumiem saistībā ar izsludinātās iepirkuma procedūras nosacījumiem, pievienojamajiem dokumentiem, piedāvājumu iesniegšanas termiņiem
- saziņa ar pretendentu, lūdzot izskaidrot, papildināt vai uzlabot jau iesniegtu piedāvājumu

Kas nav pieļaujams

- saziņa ar pretendentu, informējot par citiem pretendentiem, kas iesnieguši piedāvājumus
- saziņa ar pretendentu, informējot par citu pretendentu iesniegtajiem piedāvājumiem, tostarp, cenu
- iepirkumā paredzēto darbu apsolišana kādam no pretendentiem pirms iepirkuma procedūras beigām
- saziņa starp pretendentiem par piedāvājumu saturu, tostarp, cenu saskaņošana

Dokumentu viltošana

Veidi

- neīsta dokumenta izgatavošana
- īsta dokumenta falsifikācija

Kas nav pieļaujams

- veikt labojumus jau esošā dokumentā
- atpakaļejoša datuma norādīšana
- cita darbu veicēja norādīšana
- nepatiesu piedāvājumu sastādīšana
- nepatiesu rēķinu izrakstīšana
- nepatiesu pieņemšanas-nodošanas aktu (un citu līdzīgu aktu) sastādīšana

FORGERY

Spriedumi Latvijā

2022. un 2023. gadā Latvijā
uz tiesu nosūtītas un
izskatītas trīs krimināllietas

1. Pretendenti savā starpā vienojās par piedāvājumu cenu, lai nodrošinātu, ka iepirkuma procedūrā uzvar konkrēts pretendents.
2. Pasūtītājs kopā ar jau iepriekš izvēlētu uzņēmumu vienojās iesniegt fiktīvus piedāvājumus ar augstāku cenu, lai radītu iespaidu, ka izvēlētais uzņēmuma piedāvājums ir visizdevīgākais un nodrošinātu, ka iepirkumā uzvar jau iepriekš noteiktais uzņēmums.
3. Pretēji atbalsta saņēmšanas nosacījumiem, projektā paredzētos būvdarbus veica pats atbalsta saņēmējs, slēpjot šo faktu no atbalsta pasākumu administrējošās iestādes.

EUROPEAN
PUBLIC
PROSECUTOR'S
OFFICE

Paldies par uzmanību!

www.eppo.europa.eu

eppo@lrp.gov.lv